

[Eva Møller]

række møder i NATO-, EPS- og FN-sammenhæng. På den anden side er det her som i andre forbindelser nyttigt at få set alle disse tiltag i en større sammenhæng, så mønsteret træder tydeligt frem.

Der henvises i forespørgslen til en bestemt dagsorden i rækken af sikkerhedspolitiske dagsordener. I denne dagsorden er der lige- som i debatten forud for dens vedtagelse tale om en vis gensidighed og afbalancerethed og om garantier fra begge supermagter. Det har regeringen da også smukt levet op til i sit arbejde for dagsordenens efterlevelse.

Det kan derfor synes vel ensidigt, at der i den sidste del af forespørgslen fokuseres ale- ne på den ene af de to supermagter, nemlig USA, specielt da den anden supermagt i det tidligere omtalte interview fra Land og Folk 16. april d.å. har tilkendegivet, at den også vil genoptage sine prøvesprængninger. Man tilføjede på pressekonferencen endda helt åbent, at det hidtidige prøvestop havde med- ført et mindre tilbageslag for den militære styrke, men at dette tilbageslag langt opveje- des af den politiske gevinst. Tydeligere kan det vist ikke siges, at dette prøvestop er fore- taget af politisk-taktiske og propagandamæs- sige grunde og ikke ud fra idealistiske syns- punkter.

Jeg synes ligeledes, det er vigtigt at pege på, at begge supermagter i deres bemærknin- ger til det at genoptage henholdsvis fortsætte prøvesprængningerne påpeger, at man ikke krænker nogen indgåede internationale afta- ler, og at alle traktater er overholdt. Dette afspejler for mig vigtigheden af, at vi fra dansk side fortsat presser på for at få aftalt et traktatmæssigt altomfattende atomprøve- stop, da en sådan international aftale åben- bart også blandt de supermagter, der skal tiltræde den, tillægges overordentlig stor vægt.

Lad mig endnu en gang som noget meget væsentligt påpege, at hvis aftaler og traktater skal overholdes, er det vigtigt, ja, man kan næsten sige nødvendigt, med kontrolforan- staltninger. Det er derfor i forbindelse med en international aftale om et altomfattende prøvestop afgørende, at man får løst verifikationsproblemet. Der har, som også udenrigs- ministeren i sin tale påpegede, været ført mange drøftelser og forhandlinger herom, og jeg kan slutte mig til ministerens udtalelse med hensyn til at love, at Danmark fortsat

vil yde sit bidrag til forskning, forsøg og un- dersøgelser på dette område.

Jeg vil gerne understrege, at når vi lægger vægt på spørgsmålet om verifikation, hænger det selvfølgelig også sammen med drøftelser- ne på CSCE-konferencen i Stockholm, hvor der forhandles om fri udveksling af informa- tion, kultur m.v. Men det er også en direkte følge af den forskel, der er på det politiske system hos de to supermagter, hvor Sovjet- unionen er et lukket østland, mens USA som Danmark er et åbent vestligt demokrati, hvor enhver af regeringens handlinger og planer uvægerlig debatteres såvel i en fri presse som i befolkningen og imellem de politiske parti- er. Det er altså i det ene system langt lettere at høre om og kontrollere alt, hvad der sker, mens det er umådelig vanskeligt – ja næsten umuligt – at opnå den samme debat og kontrol i det andet system.

Som det fremgår af min tale, ønsker det konservative folkeparti at arbejde for, at der udarbejdes en international aftale om et veri- ficerbart og altomfattende prøvestop. Vi vil støtte initiativer i denne retning, vi vil med- virke til forskningsinitiativer, og vi vil arbej- de for de initiativer, som regeringen sammen med ligesindede lande ønsker at tage.

Ønsket om et sådant prøvestop er baseret på håbet om en fremtid, hvor vi kan leve i fred og med respekt for hinanden, byggende på gensidig tillid og internationale aftaler, ikke på våbenmagt.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Når jeg tager ordet nu, er det, fordi fru Eva Møller fortsætter i den samme skure, som ministeren indledte med, nemlig disse uafledelige påstande, som er et hovedargu- ment for ministeren og nu også for fru Eva Møller, om, at Sovjetunionen var i færd med at gennemføre en vældig serie af sprængnin- ger, som man fremskyndede umiddelbart op til moratoriet i august sidste år, og at dette var led i et større taktisk udtænkt propagan- dafelttog. Jeg tror, det var sådan, både mini- steren og fru Eva Møller formulerede det.

Jeg vil godt spørge fru Eva Møller og for den sags skyld også ministeren – som godt nok ikke havde tid til at svare på spørgsmå- lene i går, men det kan jo være, at han har det i dag – om de ikke er opmærksomme på,